

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1720/2006/EÜ,
15. november 2006,
millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal
(ELT L 327, 24.11.2006, lk 45)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1357/2008/EÜ, 16. detsember 2008	L 350	56	30.12.2008

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS
nr 1720/2006/EÜ,**

15. november 2006,

millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 149 lõiget 4 ja artikli 150 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 1999/382/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestati ühenduse kutseõpet käsitleva tegevusprogrammi Leonardo da Vinci teine etapp.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 253/2000/EÜ ⁽⁵⁾ kehtestati ühenduse haridusalase tegevusprogrammi Socrates teine etapp.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2318/2003/EÜ ⁽⁶⁾ kehtestati mitmeaastane programm info- ja sidetehnoloogiate tõhusaks integreerimiseks Euroopa haridus- ja koolitussüsteemidesse (e-õppe programm).
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 791/2004/EÜ ⁽⁷⁾ kehtestati ühenduse tegevusprogramm Euroopa tasandil tegutsevate asutuste edendamiseks ning haridus- ja koolituslaste eritegevuste edendamiseks.
- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2241/2004/EÜ ⁽⁸⁾ kehtestati kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtne raamistik (Europass).
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2317/2003/EÜ ⁽⁹⁾ kehtestati programm kõrghariduse kvaliteedi parandamiseks ja kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu (Erasmus Mundus) (2004–2008).
- (7) 29 Euroopa haridusministri poolt 19. juunil 1999 allkirjastatud Bologna deklaratsiooniga kehtestati valitsustevaheline protsess, mille eesmärgiks on luua 2010. aastaks “Euroopa kõrgharidusruum”, mis eeldab ühenduse tasandi toetust.
- (8) 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni Euroopa Ülemkogu seadis Euroopa Liidu strateegiliseks eesmärgiks saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks

⁽¹⁾ ELT C 221, 8.9.2005, lk 134.

⁽²⁾ ELT C 164, 5.7.2005, lk 59.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi arvamused, esitatud 25. oktoobril 2005 (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu ühine seisukoht, esitatud 24. juulil 2006 (ELT C 251 E, 17.10.2006, lk 37), Euroopa Parlamendi seisukoht, esitatud 25. oktoobril 2006 (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ EÜT L 146, 11.6.1999, lk 33. Otsust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 885/2004 (ELT L 168, 1.5.2004, lk 1).

⁽⁵⁾ EÜT L 28, 3.2.2000, lk 1. Otsust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 885/2004.

⁽⁶⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 9.

⁽⁷⁾ ELT L 138, 30.4.2004, lk 31.

⁽⁸⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 6.

⁽⁹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 1.

▼B

majandusjõuks, mida iseloomustaks säästev majanduskasv, uute ja paremate töökohtade loomine ja suurem sotsiaalne ühtekuuluvus, ja kutsuti haridusnõukogu üles üldiselt läbi arutama haridussüsteemide konkreetseid tulevikueesmärke, keskendudes ühishuvidetele ja -prioriteetidele, austades samas rahvuslikku eripära.

- (9) Arenenud teadmistepõhine ühiskond on majanduskasvu ja tööhõivemäära suurenemise võtmeks. Lissaboni eesmärkide saavutamiseks kuuluvad haridus ja koolitus Euroopa Liidu oluliste prioriteetide hulka.
- (10) 12. veebruaril 2001 võttis nõukogu vastu aruande haridus- ja koolitussüsteemide konkreetsete tulevikueesmärkide kohta. 14. juunil 2002 võttis nõukogu nende eesmärkide järelmeetmena vastu üksikasjaliku tööprogrammi, mis eeldab ühenduse tasandi toetust.
- (11) 15. ja 16. juuni 2001. aasta Göteborgi Euroopa Ülemkogu leppis kokku säästva arengu strateegias ja lisas tööhõivet, majandusreformi ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitlevale Lissaboni protsessile keskkonnaalane dimensioon.
- (12) 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona Euroopa Ülemkogu pani paika eesmärgi muuta Euroopa Liidu haridus- ja koolitussüsteemid 2010. aastaks kvaliteedi mõõdupuuks kogu maailmas ja kutsuti üles parandama põhioskusi, eriti juba väga varasest east alates vähemalt kaht võõrkeelt õpetades.
- (13) Komisjoni teatise ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta resolutsiooniga⁽¹⁾ elukestva õppe kohta kinnitatakse, et elukestvat õpet tuleks soodustada selle valdkonna ühenduse programmide raamistikku kuuluvate tegevuste ja poliitikate abil.
- (14) Nõukogu 19. detsembri 2002. aasta resolutsiooniga⁽²⁾ kehtestati täiustatud Euroopa koostöö protsess kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, eeldades ühenduse tasandi toetust. 31 Euroopa haridusministri poolt 30. novembril 2002 vastu võetud Kopenhaageni deklaratsiooniga seoti nimetatud protsessiga tööturu osapooled ja kandidaatriigid.
- (15) Komisjoni teatise oskuste ja liikuvuse tegevuskava kohta märgiti jätkuvat vajadust tegutseda Euroopa tasandil, et täiustada haridus- ja koolituskvalifikatsioonide tunnustamist.
- (16) Komisjoni teatisega keeleõpet ja keelelist mitmekesisust edendava tegevuskava kohta määrati kindlaks Euroopa tasandil toimuv tegevus ajavahemikus 2004–2006 ja eeldati järelmeetmete rakendamist.
- (17) Keelte õpetamise ja õppimise ning keelelise mitmekesisuse edendamine peaks olema ühenduse tegevuse prioriteet hariduse ja koolituse valdkonnas. Keelte õpetamine ja õppimine on erilise tähtsusega naaberliikmesriikidele.
- (18) Olemasolevate Socrates ja Leonardo da Vinci programmide vahhindamise aruanded ning avalik arutelu seoses ühenduse tulevase tegevusega hariduse ja koolituse alal näitavad, et Euroopa tasandil on tugev ja mõnes suhtes kasvav vajadus jätkuva koostöö ja liikuvuse järele nendes valdkondades. Aruanetes rõhutati tihedamate sidemete loomise tähtsust ühenduse programmide ning hariduse ja koolituse valdkonna poliitiliste arengute vahel, väljendati soovi struktureerida ühenduse tegevust nõnda, et see vastaks paremini elukestva õppe paradigmale, ja rõhutati, et sellise tegevuse rakendamiseks on vaja lihtsamat, kasutajasõbralikumat ja paindlikumat lähenemisviisi.

⁽¹⁾ EÜT C 163, 9.7.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 13, 18.1.2003, lk 2.

▼B

- (19) Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt võib programmi rakendamist lihtsustada, kasutades kindlasummalist rahastamist, mida võib võimaldada kas toetustena programmides osalejatele või ühenduse toetusena programmi haldamiseks riigi tasandil loodud struktuuridele.
- (20) Hariduse ja koolituse valdkonnas riikidevaheliseks koostööks ja liikuvuseks antava ühenduse toetuse kaasamine ühte integreeritud programmi annaks märkimisväärseid eeliseid, sest selline programm tagaks erinevate tegevusvaldkondade parema koostoiime ja võimaldaks rohkem toetada elukestva õppe arengut ning tagaks programmi kooskõlastatuma, sujuvama ja tõhusama haldamise. Integreeritud programm ergutaks samuti tegema suuremat koostööd hariduse ja koolituse erinevate tasemetel vahel.
- (21) Seega tuleks luua elukestva õppe programm, et elukestva õppe abil kaasa aidata Euroopa Liidu arenemisele arenenud teadmispõhise ühiskonnana, mida iseloomustab säästev majanduslik areng, uute ja paremate töökohtade loomine ja suurem sotsiaalne ühtekuuluvus.
- (22) Arvestades koolide, kõrghariduse, kutseõppe ja täiskasvanute koolituse eripära ning sellest tulenevat vajadust ühenduse tegevuse järele, mis põhineks neile kohaldatud eesmärkidel, tegevusviisidel ja organisatsioonilistel struktuuridel, on asjakohane säilitada individuaalprogrammid kõigile nimetatud neljale sektorile suunatud elukestva õppe programmi raames, samas suurendades nendevahelist ühtsust ja kokkusobivust.
- (23) Oma teatisega “Rajades meie ühist tulevikku: laienuvad liidu poliitilised väljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013”, määras komisjon rea kvantifitseeritud eesmärgid, mis tuleb saavutada uue põlvkonna ühenduse haridus- ja koolitusprogrammide abil, mis nõuavad liikuvuse ja partnerlustegevuste märkimisväärset suurendamist.
- (24) Arvestades näidatud riikidevahelise liikuvuse kasulikke mõjusid üksikisikutele ja haridus- ja koolitussüsteemidele, suurt hulka rahuldamatat nõudmist liikuvuse osas kõigis sektorites ja selle tähtsust Lissaboni eesmärgi kontekstis, on vaja oluliselt suurendada toetust riikidevahelisele liikuvusele nelja valdkonna allprogrammides.
- (25) Selleks, et välisriikides õppijate tegelikke täiendavaid kulusid paremini katta, peaks neile antava liikuvustoetuse reaalne väärtus olema kogu programmi ajal 200 EUR kuus.
- (26) Siiani ühenduse programmidega hõlmamata üksikute keskkooliõpilaste ja üksikute täiskasvanud õppijate liikuvusvajadusi tuleks paremini arvesse võtta, luues Comeniuse ja Grundtvigi programmide raames uut liiki liikuvusmeetmeid. Veelgi tõhusamalt peaks samuti ära kasutada võimalusi, mida pakub üksikute õpetajate vahetus naaberpiirkondade koolide vahelise pikaajalise koostöö arendamisel.
- (27) Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on Euroopa majanduses tähtis roll. Siiani aga on selliste ettevõtjate osalemine Leonardo da Vinci programmis olnud piiratud. Tuleks võtta meetmeid, mis suurendaksid selliste ettevõtjate huvi ühenduse sellealase tegevuse vastu, eelkõige tagades, et praktikantidele avaneb rohkem liikuvusvõimalusi. Sellise liikuvuse tulemuste tunnustamiseks tuleks võtta asjakohaseid meetmeid, mis on analoogsed Erasmuse programmis kasutatavatele.
- (28) Arvestades Euroopas töö tõttu sageli elukohta vahetavate ja liikuvate töötajate laste ees seisvate haridusväljakutsete eripära, tuleks täielikult ära kasutada Comeniuse programmi pakutavad võimalused, et toetada selliste laste vajaduste täitmisele suunatud riikidevahelist tegevust.

▼B

- (29) Liikuvuse suurenemisega kogu Euroopas peaks kaasnema hariduse kvaliteedi jätkuv parandamine.
- (30) Selleks et rahuldada suurenenud vajadust toetada Euroopa tasandil nende poliitikaeesmärkide saavutamiseks mõeldud tegevusi, tagada vahendid valdkondadevahelise tegevuse toetamiseks keelte ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas ning tugevdada programmi tulemuste levitamist ja kasutamist, on asjakohane täiendada nelja valdkondlikku allprogrammi horisontaalse programmiga.
- (31) Selleks et rahuldada suurenevat vajadust Euroopa integratsiooni- protsessi ja selle arengu alaste teadmiste ja dialoogi järele, on tähtis edendada õpetamise, uurimistöö ja selles valdkonnas peetava mõttevahetuse kvaliteeti, toetades Euroopa integratsiooni- protsessi alasele uurimistööle spetsialiseerunud kõrgkooli, hariduse ja koolituse valdkonnas tegutsevaid Euroopa ühendusi ning Jean Monnet' tegevuskava.
- (32) Käesoleva otsuse sõnastamisel on vaja olla piisavalt paindlik, et võimaldada elukestva õppe programmi tegevusi asjakohaselt kohandada, et need vastaks muutuvatele vajadustele ajavahemikus 2007-2013, ning et vältida Socratese ja Leonardo da Vinci programmide eelmiste etappide põhjendamatult üksikasjalikke sätteid.
- (33) Kogu oma tegevuses seab ühendus eesmärgiks kaotada meeste ja naiste vaheline ebavõrdsus ning edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust vastavalt asutamislepingu artikli 3 lõikele 2.
- (34) Asutamislepingu artikli 151 kohaselt võtab ühendus asutamislepingu teiste sätete kohaselt tegutsedes arvesse kultuuriaspekte eelkõige selleks, et respektierida ja edendada oma kultuuride mitmekesisust. Erilist tähelepanu tuleks pöörata kultuuri, hariduse ja koolituse koostoimele. Ergutada tuleks kultuuridevahelist dialoogi.
- (35) On vaja edendada kodanikuaktiivsust ning inimõiguste ja demokraatia austamist, samuti tõhustada võitlust mis tahes kujul tõrjutuse, sealhulgas rassismi ja ksenofoobia vastu.
- (36) On vaja võimaldada ulatuslikumat juurdepääsu isikutele, kes kuuluvad ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse, ja tegeleda aktiivselt puudega isikute spetsiifiliste õpivajadustega programmi kõikide osade rakendamisel, sealhulgas kasutades suuremaid toetusi, mis vastavad puudega isikute osalemisest tulenevatele suurematele kulutustele, ning toetada viipekeele ja Braille kirja õppimist ja kasutamist.
- (37) Tuleks arvesse võtta Euroopa aasta haridus spordi kaudu (2004) saavutusi ning haridusasutuste ja spordiorganisatsioonide vahelisest koostööst tulenevat võimalikku haridusalast kasu, mida sellel aastal rõhutati.
- (38) Euroopa Liidu kandidaatriigid ja EFTA riigid, mis on EMP liikmed, võivad osaleda ühenduse programmides kooskõlas ühenduse ja nende riikide vahel sõlmitavate lepingutega.
- (39) 19. ja 20. juuni 2003. aasta Thessaloniki Euroopa Ülemkogu kiitis heaks nõukogu 16. juuni 2003. aasta järeldused Lääne-Balkani riikide kohta, sealhulgas selle lisa "Lääne-Balkanit käsitlevad Thessaloniki tegevussuunid: Euroopa integratsiooni poole", millega nähakse ette, et ühenduse programmid peaksid olema avatud stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevatele riikidele ühenduse ja nende riikide vahel sõlmitavate raamlepingute alusel.
- (40) Ühendus ja Šveitsi Konföderatsioon on teatanud oma kavatsusest korraldada läbirääkimised, et sõlmida lepingud ühist huvi pakku-

▼B

vates valdkondades, nagu ühenduse haridus-, koolitus- ja noorsooprogrammid.

- (41) Elukestva õppe programmi tuleks regulaarselt jälgida ja hinnata ühenduse ja liikmesriikide vahelise koostöö raames, et võimaldada ümberkohandamisi, eriti meetmete rakendamise prioriteetide osas. Hinnang peaks sisaldama iseseisvate ja erapooletute asutuste antud välishinnangut.
- (42) Euroopa Parlament juhtis oma 28. veebruari 2002. aasta resolutsioonis Socratesi programmi rakendamise kohta ⁽¹⁾ tähelepanu toetuse taotlejatele tulenevale ebaproportsionaalselt raskele haldusmenetlusele programmi teises etapis.
- (43) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuvide kaitsmiseks vastuvõetud nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽²⁾ ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽³⁾ võttes eelarvevahendite valikul arvesse lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtet, nende juhtude piiramist, kui komisjon vastutab otseselt rakendamise ja juhtimise eest, ning vahendite hulga ja nende kasutamise seotud halduskoormuse vahelist nõutavat proportsionaalsust.
- (44) Programmi edukaks rakendamiseks on vaja oluliselt lihtsustada halduskorda. Haldus- ja aruandendõuded peavad olema proportsionaalsed toetuse suurusega.
- (45) Samuti tuleks võtta kohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning tuleks astuda vajalikke samme, et nõuda tagasi kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid.
- (46) Otstarbekas on tagada elukestva õppe programmi korrektne lõpetamine eelkõige seoses programmi juhtimise mitmeaastase korra jätkamisega näiteks tehnilise ja haldusabi rahastamise puhul. Alates 1. jaanuarist 2014 peaksid tehniline- ja haldusabi tagama vajaduse korral selliste meetmete juhtimise, mis on 2013. aasta lõpuks veel pooleli, sealhulgas nende jälgimise ja auditi.
- (47) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, nimelt kvaliteetse hariduse ja koolituse alal Euroopa tasandil tehtava koostöö toetamist, ei suuda liikmesriigid mitmepoolse partnerluse, riikidevahelise liikuvuse ja kogu ühendust hõlmava teabevahetuse tõttu piisavalt saavutada ning vajaliku tegevuse ja vajalike meetmete tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (48) Käesolev otsus kehtestab kogu programmi kehtivuse ajaks rahastamispaketi, mis on eelarvepädevale institutsioonile iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽⁴⁾ punkti 37 tähenduses.
- (49) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega

⁽¹⁾ EÜT C 293 E, 28.11.2002, lk 103.

⁽²⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1248/2006 (ELT L 227, 19.8.2006, lk 3).

⁽⁴⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

▼B

nr 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽¹⁾

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

I JAOTIS
ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Elukestva õppe programm

Artikkel 1

Elukestva õppe programmi loomine

1. Käesoleva otsusega luuakse programm ühenduse tegevuseks elukestva õppe valdkonnas, edaspidi "elukestva õppe programm".
2. Elukestva õppe programmi üldeesmärk on elukestva õppe abil kaasa aidata ühenduse arengule arenenud teadmispõhise ühiskonnana, mida iseloomustab säästev majanduslik areng, uute ja paremate töökohade loomine ja suurem sotsiaalne ühtekuuluvus, tagades samas tulevas-tele põlvkondadele hea keskkonnakaitse. Eelkõige on sihiks edendada vahetussidemeid, koostööd ja liikuvust ühenduse haridus- ja koolitus-süsteemide vahel, nii et neist saaks kvaliteedi mõõdupuu kogu maailmas.
3. Elukestva õppe programmil on järgmised eesmärgid:
 - a) aidata kaasa kvaliteetse elukestva õppe arengule ning edendada kõrget tulemuslikkust, innovatsiooni ja Euroopa mõõdet valdkonna süsteemides ja tavades;
 - b) toetada Euroopa elukestva õppe ruumi loomist;
 - c) aidata parandada elukestva õppe võimaluste kvaliteeti, huvipakkuvust ja kättesaadavust liikmesriikides;
 - d) tugevdada elukestva õppe panust sotsiaalsesse ühtekuuluvusse, kodanikuaktiivsusse, kultuuridevahelisse dialoogi, soolisse võrdõiguslikkusse ja isiklikku eneseteostusse;
 - e) aidata edendada loovust, konkurentsivõimet, töövalmidust ja ettevõtlusvaimu kasvu;
 - f) aidata kaasa igas vanuses, sealhulgas erivajadustega isikute ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade, olenemata nende sotsiaal- majanduslikust taustast, suuremale osalemisele elukestvas õppes;
 - g) edendada keeleõpet ja keelelist mitmekesisust;
 - h) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut;
 - i) tugevdada elukestva õppe rolli Euroopa kodanikutunde loomisel, mis põhineb inimõiguste ja demokraatia mõistmisel ja austamisel, ning soodustada sallivust ja austust teiste inimeste ja kultuuride vastu;
 - j) edendada Euroopas kvaliteedi tagamisel tehtavat koostööd kõigis hariduse ja koolituse valdkondades;
 - k) edendada tulemuste, innovatiivsete toodete ja protsesside parimat kasutamist ning vahetada häid tavasid elukestva õppe programmiga

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

▼B

hõlmatud valdkondades, et parandada hariduse ja koolituse kvaliteeti.

4. Kooskõlas lisa ettenähtud haldussätetega toetab ja täiendab elukestva õppe programm liikmesriikide võetud meetmeid, tunnustades samas täielikult liikmesriikide vastutust haridus- ja koolitussüsteemide sisu ees ning nende kultuurilist ja keelelist mitmekesisust.
5. Vastavalt artiklile 3 püütakse elukestva õppe programmi eesmärke saavutada nelja valdkondliku programmi, ühe horisontaalse programmi ja Jean Monnet' programmi (edaspidi ühiselt "allprogrammide") rakendamise teel.
6. Käesolevat otsust rakendatakse ajavahemikus 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013. Ettevalmistavaid meetmeid, sealhulgas artikli 9 kohaseid komisjoni otsuseid, võib siiski rakendada alates käesoleva otsuse jõustumisest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *alusharidus* – organiseeritud haridusalane tegevus enne kohustuslikku algkooli;
- 2) *õpilane* – isik, kes on õppimise eesmärgil kantud kooli nimekirja;
- 3) *kool* – asutus, mis annab üld- (lasteaed, algkool, põhikool), kutse- või tehnilist haridust, ja keeleõpet edendavate meetmete puhul erandkorras töö käigus toimuvat väljaõpet pakkuv kooliväline asutus;
- 4) *õpetaja/haridustöötaja* – isik, kes osaleb oma tööülesannete kaudu otseselt hariduse andmise protsessis liikmesriigis;
- 5) *koolitaja* – isik, kes oma tööülesannete kaudu osaleb liikmesriigis otseselt kutsehariduse ja -koolituse protsessis;
- 6) *üliõpilane* – kõrgkoolis õppiv isik, kes õpib mis tahes eriala eesmärgiga omandada kõrgharidus saades pärast lõpetamist tunnustatud kraadi või muu tunnustatud kolmanda taseme kvalifikatsiooni, sealhulgas doktoriõpe;
- 7) *praktikant* – koolitusasutuses, koolitusorganisatsioonis või töökohas kutsekoolitust saav isik;
- 8) *täiskasvanud õppija* – täiskasvanuhariduses osalev õppija;
- 9) *tööturul olevad inimesed* – töötajad, füüsilisest isikust ettevõtjad või inimesed, keda saab tööle rakendada;
- 10) *kõrgkool* –
 - a) siseriiklikele õigusaktidele või tavadele vastav kõrgharidusasutus, mis annab tunnustatud kraadi või muu tunnustatud kolmanda taseme kvalifikatsiooni, olenemata sellest, millist nime selliste asutuste puhul liikmesriikides võidakse kasutada;
 - b) siseriiklikele õigusaktidele või tavadele vastav asutus, mis pakub kolmanda taseme kutseharidust või -koolitust;
- 11) *ühised magistrikursused* – kõrghariduse raames pakutavad magistrikursused:
 - a) mis hõlmavad vähemalt kolme kõrgkooli kolmest liikmesriigist;
 - b) milles kasutatav õppekava hõlmab õppeperioodi vähemalt kahes nimetatud kolmest kõrgkoolist;

▼B

- c) milles kasutatakse partnerõppeasutustes läbitud õppeperioodide tunnustamiseks Euroopa ainepunktide ülekandmise süsteemil põhinevat või sellega kokkusobivat sisemist mehhanismi;
 - d) mille tulemusel saadakse osalevatelt kõrgkoolidelt ühis-, topelt- või mitmekordne kraad, mis on liikmesriikide poolt tunnustatud või akrediteeritud;
- 12) *kutsekoolitus* – mis tahes kutsekoolituse algõpe, sealhulgas tehniline ja tööalane koolitus ning väljaõpe, mis aitab saada kutsekvalifikatsiooni, mida tunnustavad pädevad asutused selles liikmesriigis, kus kvalifikatsioon saadi, samuti kutsekoolituse jätkuõpe või töötamise jooksul isiku poolt saadav koolitus;
 - 13) *täiskasvanuharidus* – mis tahes kujul formaalne, mitteformaalne või informaalne täiskasvanute õpe, mis ei ole kutseõpe;
 - 14) *õppelähetus* – lühiajaline lähetus elukestva õppe mõne külje uurimiseks mõnes teises liikmesriigis;
 - 15) *liikuvus* – viibimine teataval ajavahemikul teises liikmesriigis õppimise, töökogemuse, muu õppimis- või õpetamistegevuse või sellega seotud haldustegevuse eesmärgil, mida vajadusel toetab vastuvõtva riigi keele või töökeele alane ettevalmistuskursus või täiendkoolitus;
 - 16) *praktika* – teise liikmesriigi ettevõtjas või organisatsioonis teataval ajavahemikul viibimine, mille eesmärk on aidata üksikisikutel kohaneda ühenduse tööjõuturu nõuetega, omandada erioskusi ja parandada kõnealuse riigi majandus- ja sotsiaalsest kultuurist arusaamist seoses omandatava töökogemusega, ning mida vajadusel toetab vastuvõtva riigi keele või töökeele alane ettevalmistuskursus või täiendkoolitus;
 - 17) *ühepoolne* – üheainsa asutuse kaasamine;
 - 18) *kahepoolne* – partnerite kaasamine kahest liikmesriigist;
 - 19) *mitmepoolne* – partnerite kaasamine vähemalt kolmest liikmesriigist. Komisjon võib mitmepoolsetena käsitada ühendusi või teisi asutusi, kui nende liikmed on pärit vähemalt kolmest liikmesriigist;
 - 20) *partnerlus* – kahe- või mitmepoolne leping eri liikmesriikides asuvate asutuste või organisatsioonide rühmituste vahel eesmärgiga viia täide ühiseid Euroopa tegevusi elukestva õppe valdkonnas;
 - 21) *võrgustik* – konkreetses elukestva õppe valdkonnas, teadusharus või sektoris tegevate asutuste ametlik või mitteametlik rühmitus;
 - 22) *projekt* – organisatsioonide või asutuste ametlike või mitteametlike rühmituste poolt ühiselt välja töötatud koostöötegevus, millel on määratletud tulemus;
 - 23) *projekti koordinaator* – organisatsioon või asutus, kes vastutab mitmepoolse rühmituse poolt projekti rakendamise eest;
 - 24) *projekti partnerid* – mitmepoolsesse rühmitusse kuuluvad organisatsioonid või asutused, välja arvatud koordinaator;
 - 25) *ettevõtja* – kõik ettevõtjad, kes osalevad majandustegevuses riigi- või erasektoris, olenemata nende suurusest, õiguslikust seisundist või tegevusvaldkonnast, sealhulgas sotsiaalmajanduses tegevad ettevõtjad;
 - 26) *tööturu osapooled* – liikmesriigi tasandil siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavadele vastavad tööandjate ja töötajate organisatsioonid ning ühenduse tasandil tööandjate ja töötajate organisatsioonid, kes osalevad sotsiaalses dialoogis ühenduse tasandil;
 - 27) *juhendamine ja nõustamine* – mitmesugune tegevus, nagu teavitamine, hindamine, suunamine ja nõu andmine, mille eesmärk on

▼B

aidata õppijatel, koolitajatel ja muul personalil teha haridus- ja koolitusprogrammide või töövõimalustega seotud valikuid;

- 28) *tulemuste levitamine ja kasutamine* – tegevused, mille eesmärk on tagada elukestva õppe programmi ja sellele eelnenud programmide tulemuste asjakohane tunnustamine, demonstreerimine ja laiaulatuslik rakendamine;
- 29) *elukestev õpe* – kogu üldharidus, kutseharidus ja -koolitus, mitteformaalne haridus ja informaalne õpe, milles elu jooksul osaletakse ning mille tulemuseks on paremad teadmised, oskused ja pädevused isiklikus, ühiskondlikus, sotsiaalses ja/või tööelus. Siia kuulub ka juhendamise- ja nõustamisteenuste osutamine.

*Artikkel 3***Allprogrammid**

1. Valdcondlikud allprogrammid on järgmised:
 - a) Comeniuse programm, mis on suunatud kõikide selliste õpilaste õpetamise ja õppimisega seotud vajaduste täitmisele, kes omandavad alusharidust ja üldharidust kuni teise taseme kõrgema astmeni, samuti sellist haridust pakkuvatele asutustele ja organisatsioonidele;
 - b) Erasmuse programm, mis on suunatud kõikide selliste isikute õpetamise ja õppimise vajaduste täitmisele, kes on seotud kõrghariduse või kolmanda taseme kutsehariduse või -koolitusega (olenemata kursuse kestusest või kvalifikatsioonist), kaasa arvatud doktoriõppe, ning sellist haridust ja koolitust pakkuvatele või soodustavatele asutustele ja organisatsioonidele;
 - c) Leonardo da Vinci programm, mis on suunatud kõikide selliste isikute õpetamise ja õppimise vajaduste täitmisele, kes on seotud kutsehariduse või -koolitusega, välja arvatud kolmandal tasemel õppijad, ning sellist haridust ja koolitust pakkuvatele või soodustavatele asutustele ja organisatsioonidele;
 - d) Grundtvigi programm, mis on suunatud kõikide selliste õppijate õpetamise ja õppimise vajaduste täitmisele, kes osalevad mis tahes kujul täiskasvanute koolituses, ning sellist haridust pakkuvatele või võimaldavatele asutustele ja organisatsioonidele.
2. Horisontaalne programm hõlmab nelja järgmist põhitegevust:
 - a) poliitikaalane koostöö ja innovatsioon elukestvas õppes;
 - b) keeleõppe edendamine;
 - c) elukestva õppe valdkonnas info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavaarendamine;
 - d) programmi ja sellega seotud eelmiste programmidega toetatud tegevuste tulemuste levitamine ja kasutamine ning heade tavade vahetamine.
3. Jean Monnet' programm toetab asutusi ja tegevust Euroopa integratsiooni valdkonnas. See hõlmab järgmist kolme põhitegevust:
 - a) Jean Monnet' tegevuskava;
 - b) tegevustoetuste andmine Euroopa integratsiooni küsimustega tegelevatele asutustele;
 - c) tegevustoetuste andmine teistele hariduse ja koolituse valdkonnas tegutsevatele Euroopa asutustele ja ühendustele.

▼B*Artikkel 4***Elukestva õppe programmis osalejad**

Elukestva õppe programm peaks olema suunatud järgmistele sihtgruppidele:

- a) õpilased, üliõpilased, praktikandid ja täiskasvanud õppijad;
- b) elukestva õppe mis tahes küljega seotud õpetajad, koolitajad ja muu personal;
- c) inimesed tööturul;
- d) asutused või organisatsioonid, mis pakuvad õppimisvõimalust elukestva õppe programmi või selle allprogrammide raames;
- e) kohalikul, piirkondlikul või siseriiklikul tasandil elukestva õppe mis tahes külgipuudutavate süsteemide ja põhimõtete eest vastutavad isikud ja asutused;
- f) ettevõtjad, tööturu osapooled ja nende organisatsioonid kõikidel tasanditel, sealhulgas tootmisharusisesed organisatsioonid ning kaubandus- ja tööstuskojad;
- g) elukestva õppe mis tahes küljega seotud juhendamise-, nõustamise- ja teabeteenuseid pakkuvad asutused;
- h) elukestva õppe valdkonnas tegutsevad ühendused, sealhulgas üliõpilaste, praktikantide, õpilaste, õpetajate, lapsevanemate ja täiskasvanud õppijate ühendused;
- i) elukestva õppe küsimustega seotud uurimiskeskused ja asutused;
- j) mittetulundusorganisatsioonid, vabatahtlikud ühendused, valitsusvälised organisatsioonid.

*Artikkel 5***Ühenduse tegevused**

1. Elukestva õppe programm toetab järgmisi tegevusi:
 - a) isikute liikuvus elukestva õppe raames;
 - b) kahe- ja mitmepoolne partnerlus;
 - c) mitmepoolsed projektid, mis on spetsiaalselt ette nähtud haridus- ja koolitussüsteemide kvaliteedi edendamiseks innovatsiooni riikidevahelise ülekande abil;
 - d) ühepoolsed ja siseriiklikud projektid;
 - e) mitmepoolsed projektid ja võrgustikud;
 - f) elukestva õppe põhimõtete ja süsteemide jälgimine ja analüüsimine, viitematerjalide, sh uurimuste, statistika, analüüside ja näitajate koostamine ja regulaarne parandamine, kvalifikatsiooni ja eelnevate õpingute läbipaistvust ja tunnustamist toetav tegevus ning kvaliteedi tagamise alast koostööd toetav tegevus;
 - g) toetuste andmine elukestva õppe programmiga hõlmatud valdkonnas tegutsevate asutuste ja ühenduste teatud tegevus- ja halduskulude kompenseerimiseks;
 - h) elukestva õppe programmi eesmärkide edendamiseks kavandatud muud algatused ("kaasnevad meetmed").
2. Ühenduse toetust võib anda ettevalmistavatele lähetustele seoses mis tahes käesolevas artiklis sätestatud tegevusega.
3. Komisjon võib korraldada seminare, kollokviume või kohtumisi, mis võiksid tõenäoliselt hõlbustada elukestva õppe programmi rakendamist, võtta asjakohaseid teavitamise, avalikustamise ja levitamise

▼B

seotud meetmeid, samuti meetmeid, millega suurendada teadlikkust programmist, ning teostada programmi järelevalvet ja hindamist.

4. Selles artiklis osutatud tegevust võib rakendada vahetult komisjon, samuti võib selleks kasutada projektikonkursse ja pakkumiskutseid.

*Artikkel 6***Komisjoni ja liikmesriikide ülesanded**

1. Komisjon tagab elukestva õppe programmis ettenähtud ühenduse meetmete tõhusa ja tulemusliku rakendamise.
2. Liikmesriigid:
 - a) võtavad vajalikke meetmeid elukestva õppe programmi tõhusa toimimise tagamiseks siseriiklikul tasandil, kaasates kõik elukestva õppe külgedega seotud pooled kooskõlas siseriiklike tavade või õigusaktidega;
 - b) loovad või nimetavad asjakohase struktuuri (riiklikud bürood) elukestva õppe programmi tegevuste rakendamise kooskõlastatud juhtimiseks siseriiklikul tasandil, sealhulgas eelarve haldamiseks, vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punkti c ja määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 38 sätetele ja kooskõlas järgmiste kriteeriumidega, ning teostavad selliste büroode tegevuse üle järelevalvet:
 - i) riikliku büroo ülesannete täitmiseks loodud või nimetatud organisatsioon on juriidiline isik või juriidilise isikuna toimiva asutuse osa, mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi õigusakte. Ministeeriumi ei või määrata riiklikuks bürooks;
 - ii) igas riiklikus büroos peab selle ülesannete täitmiseks olema piisav arv töötajaid, kellel on asjakohane kvalifikatsioon ja vajalik keelteoskus rahvusvaheliseks koostööks hariduse ja koolituse valdkonnas;
 - iii) riiklikul bürool peab olema vajalik infrastruktuur, eelkõige vajalik info- ja kommunikatsioonitehnika;
 - iv) riiklik büroo peab tegutsema halduskontekstis, mis võimaldab bürool oma ülesandeid nõuetekohaselt täita ja vältida huvide konflikti;
 - v) riiklik büroo peab olema suuteline kohaldama ühenduse tasandil kehtestatud finantsjuhtimise eeskirju ja lepingulisi tingimusi;
 - vi) riiklik büroo peab esitama piisavad finantstagatised, mille on eelistatavalt andnud riigiasutus, ja büroo juhtimissuutlikkus peab olema piisav tema hallata antud ühenduse vahendite taseme jaoks;
 - c) vastutavad selle eest, et punktis b osutatud riiklikud bürood kasutaksid neile projektide toetamiseks eraldatud vahendeid nõuetekohaselt, eriti aga selle eest, et riiklikud bürood järgiksid läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid ning väldiksid topeltrahastamist muudest ühenduse rahastamisallikatest, ning et riiklikud bürood järgiksid kohustust kontrollida projekte ja nõuda tagasi toetusesaajate poolt tagasimaksmisele kuuluvad summad;
 - d) võtavad vajalikke meetmeid, et tagada punktis b osutatud riikliku büroo asjakohane auditeerimine ja finantskontroll, ja eelkõige:
 - i) esitavad komisjonile enne riikliku büroo töö algust vajalikud kinnitused riiklikus büroos vastavalt laitmatu finantsjuhtimise eeskirjadele kohaldatavate menetluste, kontrolli- ja raamatupidamissüsteemide ning hanke- ja toetuse andmisega seotud menetluste olemasolu, asjakohasuse ja nõuetekohase toimimise kohta;

▼B

- ii) peavad komisjonile igal aastal esitama kinnitava deklaratsiooni riiklike büroode rahandussüsteemide ja -menetluste usaldusväärsuse ning nende kontode aususe kohta;
 - e) kooskõlas punktiga b loodud või määratud siseriiklikule struktuurile omistatava eeskirjade eiramise, hooletuse või pettuse korral, mille tõttu komisjon esitab riiklikule büroole nõudeid, kuid need pole veel täielikult täidetud, vastutavad tagasisaamata summade eest;
 - f) nimetavad komisjoni nõudel koolitusvõimalusi pakkuvad asutused või organisatsioonid, või selliste asutuste või organisatsioonide liigid, mida peetakse sobivaks osalema elukestva õppe programmis vastaval territooriumil;
 - g) püüavad võtta kõik vajalikud meetmed, et kõrvaldada õiguslikud ja halduslikud takistused, mis ei võimalda elukestva õppe programmil korralikult toimida;
 - h) võtavad meetmeid tagamaks, et siseriiklikul tasandil toimiks võimalik koostoime teiste ühenduse programmide ja rahaliste vahenditega ning kõnealustes liikmesriikides toimivate muude asjakohaste programmidega.
3. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega:
- a) ülemineku hariduse, koolituse ja elukestva õppe valdkonnas eelnevate programmide raames läbiviidud tegevuste ning elukestva õppe programmi alusel rakendatavate tegevuste vahel;
 - b) ühenduste finantshuvide piisava kaitse, eelkõige kehtestades tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad meetmed, halduskontrollid ja karistused;
 - c) elukestva õppe programmi raames toetatavate meetmetega seotud ulatusliku teabe levitamise, avalikustamise ja järelevalve;
 - d) programmi tulemuste ja mõju mõõtmiseks ning artiklis 15 osutatud tegevuste järelevalveks ja hindamiseks vajalike olemasolevate andmete kogumise, analüüsi ja töötlemise;
 - e) eelnevate haridus- ja koolitusprogrammide ja elukestva õppe programmi tulemuste levitamise.

*Artikkel 7***Kolmandate riikide osalemine**

1. Elukestva õppe programmis võivad osaleda:
 - a) Euroopa majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad EFTA riigid vastavalt EMP lepingus sätestatud tingimustele;
 - b) kandidaatriigid, kes saavad abi ühinemiseelse strateegia alusel, vastavalt üldpõhimõtetele ja -tingimustele, mis on sätestatud nende riikidega nende osalemise kohta ühenduse programmides sõlmitud raamlepingutes;
 - c) Lääne-Balkani riigid kooskõlas sätetega, mis määratakse kindlaks nende riikidega sõlmitavates raamlepingutes, millega nähakse ette selliste riikide ühenduse programmides osalemine;
 - d) Šveitsi Konföderatsioon temaga sõlmitava kahepoolse lepingu alusel.
2. Artikli 3 lõike 3 punktis a viidatud Jean Monnet' programmi põhitegevus nr 1 on samuti avatud kõrgharidusasutustele kolmandates riikides.
3. Elukestva õppe programmis osalevad kolmandad riigid kohustuvad täitma kõiki kohustusi ja ülesandeid, mis on sätestatud käesolevas otsuses liikmesriikide jaoks.

▼B*Artikkel 8***Rahvusvaheline koostöö**

Komisjon võib elukestva õppe programmi raames ja kooskõlas artikliga 9 teha koostööd kolmandate riikide ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, eriti Euroopa Nõukogu, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ja ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooniga (UNESCO).

*II PEATÜKK**Elukestva õppe programmi rakendamine**Artikkel 9***Rakendusmeetmed**

1. Elukestva õppe programmi rakendusmeetmed allpool nimetatud küsimustes võtab komisjon vastu kooskõlas artikli 10 lõikes 2 nimetatud korraga:

- a) iga-aastane tööplan, sealhulgas prioriteedid;
- b) aastaste eraldiste ja vahendite jaotus allprogrammi piires ja allprogrammide vahel;
- c) allprogrammide rakendamise üldsuunised (sealhulgas otsused, mis puudutavad meetmete iseloomu, nende kestust ja rahastamise taset), valikukriteeriumid ja -menetlused;
- d) komisjoni ettepanekud, kuidas valida artikli 33 lõike 1 punktides b ja c nimetatud mitmepoolsete projektide ja võrgustike taotlusi;
- e) komisjoni ettepanekud, kuidas valida artikli 5 lõike 1 punktis e nimetatud ning käesoleva lõike punktiga d ja artikli 5 lõike 1 punktidega f, g ja h hõlmamata tegevuste taotlusi, millele eraldatav ühendusepoolne kavandatav toetus ületab 1 miljon eurot;
- f) komisjoni, liikmesriikide ja riiklike büroode asjakohase rolli ja ülesannete määramine, võttes arvesse lisas esitatud "Riikliku büroo menetlust";
- g) vahendite jaotus liikmesriikide seas lisas sätestatud riikliku büroo menetluse kaudu juhitavatele tegevustele;
- h) elukestva õppe programmi sisemise järjepidevuse tagamise kord;
- i) elukestva õppe programmi ja allprogrammide järelevalve ja hindamise ning tulemuste levitamise ja edastamise kord.

▼M1

2. Komisjon teavitab artiklis 10 osutatud komiteed ja Euroopa Parlamenti kõigist muudest valikuotsustest, mille ta on käesoleva otsuse rakendamiseks teinud, kahe tööpäeva jooksul pärast kõnealuste otsuste vastuvõtmist. Selle teabe hulka kuuluvad saadud taotluste kirjeldused ja analüüs, hindamis- ja valikumenetluse kirjeldus ning nii toetuse andmiseks esitatud projektide kui ka tagasilükatud projektide nimekirjad.

▼B*Artikkel 10***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee, edaspidi "komitee".
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätteid.

▼B

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

▼M1**▼B**

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.
5. Liikmesriike ei või esindada isikud, kes töötavad artikli 6 lõike 2 punktis b viidatud riiklikes büroodes või vastutavad selliste büroode tegevuse eest.

*Artikkel 11***Tööturu osapooled**

1. Kui komiteega konsulteeritakse küsimuses, mis puudutab käesoleva otsuse kohaldamist seoses kutsehariduse ja -koolitusega, võivad komisjoni poolt Euroopa tööturu osapoolte ettepanekute alusel nimetatud tööturu osapoolte esindajad osaleda komitee töös vaatlajatena.

Nimetatud vaatlajate arv on võrdne liikmesriikide esindajate arvuga.

2. Vaatlajatel on õigus nõuda, et nende seisukohad kantaks komitee koosoleku protokollis.

*Artikkel 12***Horisontaalpoliitika**

Elukestva õppe programmi rakendamisel pööratakse piisavalt tähelepanu sellele, et programmi rakendamine aitaks täiel määral kaasa ühenduse horisontaalpoliitika edendamisele, eelkõige järgmiselt:

- a) tõstes teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse ning kultuuride paljususe tähtsusest ning vajadusest võidelda rassismi, eelarvamuste ja ksenofoobia vastu;
- b) tagades võimalused erivajadustega õppijatele, eelkõige aidates edendada nende integreerumist tavaõppesse ja -koolitusse;
- c) edendades meeste ja naiste vahelist võrdsust ning aidates kaasa võitluses diskrimineerimise vastu soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

*Artikkel 13***Kooskõla ja vastastikune täiendavus muu poliitikaga**

1. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega täieliku kooskõla ja vastastikuse täiendavuse tööprogrammiga "Haridus ja koolitus 2010" ja muude asjakohaste ühenduse poliitikate, vahendite ja tegevustega, eelkõige järgmistes valdkondades: kultuur, meedia, noorsugu, teadusuuringud ja arendustegevus, tööhõive, kvalifikatsioonide tunnustamine, ettevõtlus, keskkond, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning ühenduse statistikaprogramm.

Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega tõhusa seose ühenduse elukestva õppe programmi ning haridus- ja koolitusvaldkonna programmide ja tegevuste vahel, mida teostatakse ühenduse ühinemiseelsete vahendite raames ja muus koostöös kolmandate riikidega ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

2. Komisjon teavitab komiteed regulaarselt teistest olulistest ühenduse algatustest elukestva õppe valdkonnas, sealhulgas koostööst kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

▼B

3. Elukestva õppe programmi tegevuste rakendamisel võtavad komisjon ja liikmesriigid arvesse Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive partnerluse raames nõukogu poolt vastu võetud integreeritud tööhõive-suunistes määratletud prioriteete.
4. Partnerluse raames Euroopa tööturu osapooltega püüab komisjon arendada kooskõla elukestva õppe programmi ja ühenduse tasandil, sealhulgas erinevates majandusvaldkondades toimuva sotsiaalse dialoogi vahel.
5. Elukestva õppe programmi rakendamisel tagab komisjon vajadusel Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) abi andmise selle pädevusega seotud valdkondades ja kooskõlas nõukogu määruses (EMÜ) nr 337/75⁽¹⁾ sätestatud korraga. Vajaduse korral võib komisjon tagada ka Euroopa Koolitusfondi toetuse selle volituste ulatuses ja kooskõlas nõukogu määruses (EMÜ) nr 1360/90⁽²⁾ sätestatud korraga.
6. Komisjon teavitab kutseõppe nõuandekomiteed regulaarselt vastavast arengust kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas.

*III PEATÜKK**Finantssätted – hindamine**Artikkel 14***Rahastamine**

1. Käesoleva otsuse rakendamise suunav rahastamispakett 1. jaanuarist 2007 algavaks seitsmeaastaseks perioodiks on 6 970 000 000 eurot. Selle paketi raames Comeniuse, Erasmuse, Leonardo da Vinci ja Grundtvigi programmidele eraldatavad summad ei tohi olla väiksemad lisa punktis B.11 ettenähtud summadest. Komisjon võib neid eraldi muuta kooskõlas artikli 10 lõikes 2 nimetatud menetlusega.
2. Kuni 1 % elukestva õppe programmi eraldistest võib kasutada selleks, et toetada kolmandatest riikidest pärit partnerite, kes ei osale elukestva õppe programmis artikli 7 sätete alusel, osalemist elukestva õppe programmi raames toimivas partnerluses, projektides ja võrgustiku meetmetes.
3. Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.

*Artikkel 15***Järelevalve ja hindamine**

1. Komisjon jälgib ja hindab koostöös liikmesriikidega korrapäraselt elukestva õppe programmi eesmärkide täitmist.
2. Komisjon korraldab elukestva õppe programmi regulaarseid sõltumatuid välishindamisi ja avaldab korrapäraselt järelevalveks vajalikku statistikat.
3. Elukestva õppe programmi ning eelnevate haridus- ja koolitusprogrammide järelevalve ja hindamiste tulemusi võetakse programmi rakendamisel arvesse.
4. Liikmesriigid esitavad komisjonile vastavalt 30. juuniks 2010 ja 30. juuniks 2015 aruanded elukestva õppe programmi rakendamise ja mõju kohta.
5. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

⁽¹⁾ EÜT L 39, 13.2.1975, lk 1.⁽²⁾ EÜT L 131, 23.5.1990, lk 1.

▼B

- a) 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande elukestva õppe programmi rakendamise kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete külgede kohta, sealhulgas tulemuste analüüsi;
- b) 31. detsembriks 2011 teatise elukestva õppe programmi jätkamise kohta;
- c) 31. märtsiks 2016 järelhindamise aruande.

II JAOTIS
ALLPROGRAMMID

I PEATÜKK
Comeniuse programm

Artikkel 16

Comeniuse programmis osalejad

Elukestva õppe programmi raames on Comeniuse programmi sihtgrupid:

- a) õpilased, kes omandavad kuni teise taseme ülemise astme haridust;
- b) liikmesriikide poolt nimetatud koolid;
- c) nimetatud koolide õpetajad ja teised töötajad;
- d) ühendused, mittetulundusorganisatsioonid, valitsusvälised organisatsioonid ja nende kooliharidusega seotud esindajad;
- e) kohalikul, piirkondlikul ja siseriiklikul tasandil hariduse organiseerimise ja andmise eest vastutavad isikud ja asutused;
- f) elukestva õppe küsimustega seotud uurimiskeskused ja asutused;
- g) kõrgkoolid;
- h) elukestva õppe mis tahes küljega seotud juhendamise-, nõustamis- ja teabeteenuseid pakkuvad asutused.

Artikkel 17

Comeniuse programmi eesmärgid

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärkidele on Comeniuse programmil järgmised erieesmärgid:
 - a) arendada noorte ja haridustöötajate teadmisi ja arusaamist Euroopa kultuurilisest ja keelelisest mitmekesisusest ning selle väärtusest;
 - b) aidata noortel omandada põhilised eluks vajalikud oskused ja pädevused, mis on vajalikud nende isikliku arengu, tulevase töökoha ja Euroopa kodanikuaktiivsuse seisukohalt.
2. Comeniuse programmi tegevuseesmärgid on järgmised:
 - a) parandada liikmesriikide õpilaste ja haridustöötajate liikuvuse kvaliteeti ja suurendada selle mahtu;
 - b) parandada partnerluse kvaliteeti eri liikmesriikide koolide vahel ja suurendada selle mahtu, nii et kaasata programmiperioodi jooksul ühisesse haridusalasesse tegevusse vähemalt kolm miljonit õpilast;
 - c) edendada elavate võõrkeelte õppimist;
 - d) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut;
 - e) parandada õpetajakoolituse kvaliteeti ja Euroopa mõõdet;

▼B

- f) toetada pedagoogilise lähenemise ja koolide haldamise parandamist.

*Artikkel 18***Comeniuse programmi tegevused**

1. Comeniuse programmiga võib toetada järgmisi tegevusi.
 - a) Artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üksikisikute liikuvus. Nimetatud liikuvust korraldades või selle korraldamist toetades võetakse vajalikud ettevalmistavad meetmed ning kantakse hoolt, et liikuvuses osalejatele oleks tagatud nõuetekohane järelevalve, nõustamine ja toetus. Selline liikuvus võib hõlmata järgmist:
 - i) õpilaste ja personali vahetust;
 - ii) õpilaste liikuvust koolide vahel või haridustöötajate praktikat koolides või ettevõtjates;
 - iii) õpetajatele ja haridustöötajatele mõeldud koolituskursustel osalemist;
 - iv) õppe- ja ettevalmistavat külastust seoses liikuvuse, partnerluse, projekti- või võrgustikutegevustega;
 - v) praktikat õpetajatele ja tulevastele õpetajatele.
 - b) Artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud partnerluse arendamine:
 - i) koolide vahel, eesmärgiga arendada välja õpilaste ja nende õpetajate ühiseid õppeprojekte ("Comeniuse koolipartnerlused");
 - ii) koolihariduse mis tahes osa eest vastutavate organisatsioonide vahel, et edendada piirkondlikku koostööd ("Comenius-Regio partnerlused").
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid. Sellised projektid võivad olla suunatud järgmisele:
 - i) parimate haridusalaste tavade, sealhulgas uute õpetamismeetodite või -materjalide arendamine, edendamine ja levitamine;
 - ii) kogemuste omandamine või vahetamine seoses selliste süsteemidega, millega pakutakse eelkõige Comeniuse programmiga hõlmatud õppijatele, õpetajatele ja muule personalile kohandatud teavet või suuniseid;
 - iii) uute õpetajakoolituse kursuste või kursuste uue sisu arendamine, edendamine ja levitamine.
 - d) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed võrgustikud. Sellised võrgustikud võivad olla suunatud järgmisele:
 - i) hariduse arendamine teadusharus või ainevaldkonnas, milles võrgustikud toimivad, nende enda ja hariduse laialdasema kasu pärast;
 - ii) asjakohaste heade tavade ja innovatsiooni omaksvõtmine ja levitamine;
 - iii) teiste loodud projektide ja partnerluste sisu toetamine;
 - iv) vajaduste analüüsi ja sellise analüüsi praktilise kohaldamise arengu soodustamine koolihariduses.
 - e) Muud artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud Comeniuse programmi eesmärkide edendamisele suunatud algatused ("kaasnevad meetmed").
2. Lõikes 1 viidatud tegevuste rakenduslikud üksikasjad otsustatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud korraga.

Artikkel 19

Comeniuse programmile eraldatud summa

Vähemalt 80 % Comeniuse programmile eraldatud summast kasutatakse vastavalt artikli 18 lõike 1 punktile a liikuvuse ja vastavalt artikli 18 lõike 1 punktile b Comeniuse partnerluse toetamiseks.

II PEATÜKK

Erasmuse programm

Artikkel 20

Erasmuse programmis osalejad

Elukestva õppe programmi raames on Erasmuse programmi sihtgrupid:

- a) mis tahes vormis kolmanda taseme haridust omandavad ja kolmanda taseme koolituses osalevad üliõpilased;
- b) liikmesriikide täpsustatud kõrgkoolid;
- c) nimetatud haridusasutuste õpetajad, koolitajad ja muu personal;
- d) ühendused ja nende kõrgharidusega seotud esindajad, sealhulgas vastavad üliõpilaste, ülikoolide ja õpetajate/koolitajate ühendused;
- e) ettevõtjad, tööturu osapooled ja teised tööelu esindajad;
- f) kohalikul, piirkondlikul ja siseriiklikul tasandil hariduse ja koolituse organiseerimise ja andmise eest vastutavad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud asutused, sealhulgas mittetulundusorganisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid;
- g) elukestva õppe küsimustega seotud uurimiskeskused ja asutused;
- h) elukestva õppe mis tahes küljega seotud juhendamise-, nõustamise- ja teabeteenuseid pakkuvad asutused.

Artikkel 21

Erasmuse programmi eesmärgid

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärkidele on Erasmuse programmil järgmised erieesmärgid:
 - a) toetada Euroopa kõrgharidusruumi loomist;
 - b) tugevdada kõrghariduse ja kõrgema kutsehariduse osakaalu innovatsiooniprotsessis.
2. Erasmuse programmi tegevuseesmärgid on järgmised:
 - a) parandada õpilaste ja õppejõudude liikuvuse kvaliteeti ja suurendada selle mahtu kogu Euroopas, aidates kaasa sellele, et 2012. aastaks oleks Erasmuse programmi ja sellele eelnenud programmide raames üliõpilasvahetusega seotud vähemalt kolm miljonit osalejat;
 - b) parandada Euroopa kõrgkoolide vahelise mitmepoolse koostöö kvaliteeti ja suurendada selle mahtu;
 - c) suurendada Euroopas omandatava kõrghariduse ja kõrgema kutsehariduse kvalifikatsioonide vahelist läbipaistvust ja ühilduvust;
 - d) parandada kõrgkoolide ja ettevõtjate vahelise koostöö kvaliteeti ja suurendada selle mahtu;
 - e) hõlbustada kolmanda taseme hariduses ja koolituses innovatiivsete tavade arengut ning nende ülevõtmist, sealhulgas ülevõtmist ühest osalevast riigist teistesse;

▼B

- f) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovaatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut.

*Artikkel 22***Erasmuse programmi tegevused**

1. Erasmuse programmiga võib toetada järgmisi tegevusi.
 - a) Artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üksikisikute liikuvus. Selline liikuvus võib hõlmata järgmist:
 - i) üliõpilaste liikuvust liikmesriikides kõrgkoolides õppimise või koolituses osalemise eesmärgil, samuti praktikat ettevõtjates, koolituskeskustes, uurimiskeskustes või muudes organisatsioonides;
 - ii) kõrgkoolide õppejõudude liikuvust eesmärgiga õpetada või saada koolitust välismaal asuvas partnerasutuses;
 - iii) kõrgkoolide muu personali ja ettevõtjate personali liikuvust koolituse või õpetamise eesmärgil;
 - iv) mitmepoolseid Erasmuse süvendatud programme.

Samuti võib toetada kodumaiseid ja võõrustavaid kõrgkoole või ettevõtjaid tegevuses, millega tagatakse kvaliteet vahetusprogrammide korraldamise kõikides etappides, kaasa arvatud keelealased ettevalmistuskursused ja keelealane täiendkoolitus.

- b) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mis muu hulgas keskenduvad innovatsioonile, eksperimentidele ja heade tavade vahetamisele eri- ja tegevuseesmärkides osutatud valdkondades.
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed võrgustikud, mida juhivad kõrgkoolide konsortsiumid ja mis esindavad teadusharu või mitme teadusharuga valdkonda ("Erasmuse temaatilised võrgustikud") ning mille eesmärk on arendada uusi õppimiskontseptsioone ja -pädevusi. Sellised võrgustikud võivad samuti sisaldada esindajaid teistest avalik-õiguslikest asutustest või ettevõtjatest ja ühendustest.
 - d) Muud artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud Erasmuse programmi eesmärkide edendamisele suunatud algatused ("kaasnevad meetmed").
2. Lõike 1 punkti a alapunkti i ("Erasmuse üliõpilased") kohases liikuvuses osalejad on:
 - a) vähemalt teise õppeaasta üliõpilased, kes õpivad Erasmuse programmi liikuvusmeetme raames ühe õppeperioodi vältel teises liikmesriigis, olenemata sellest, kas neile on antud programmi alusel rahalist toetust. Selliseid perioode tunnustatakse täielikult saatja- ja võõrustajainstituutsiooni vaheliste kokkulepete alusel. Võõrustavad instituutsioonid ei nõua vastavatelt üliõpilastelt õppemaksu;
 - b) ühistes magistri programmides osalevad ja liikuvusega hõlmatud üliõpilased;
 - c) praktilikalt olevad üliõpilased.
 3. Lõikes 1 osutatud tegevuste rakenduslikud üksikasjad otsustatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud korraga.

▼B*Artikkel 23***Erasmuse programmile eraldatud summa**

Vähemalt 80 % Erasmuse programmile eraldatud summast kasutatakse vastavalt artikli 22 lõike 1 punktile a liikuvuse toetamiseks.

*III PEATÜKK***Leonardo da Vinci programm***Artikkel 24***Leonardo da Vinci programmis osalejad**

Elukestva õppe programmi raames on Leonardo da Vinci programmi sihtgrupid:

- a) mis tahes vormis kutsehariduses ja -koolituses osalevad isikud, välja arvatud kolmandal tasemel õppijad;
- b) inimesed tööturul;
- c) asutused või organisatsioonid, kes pakuvad õppimisvõimalusi Leonardo da Vinci programmiga hõlmatud valdkondades;
- d) nimetatud asutuste või organisatsioonide õpetajad, koolitajad ja muu personal;
- e) ühendused ja nende kutsehariduses ja -koolitusega seotud esindajad, sealhulgas praktikandid ning lapsevanemate ja õpetajate ühendused;
- f) ettevõtjad, tööturu osapooled ja teised tööelu esindajad, sealhulgas kaubanduskojad ja muud tootmisharusisesed organisatsioonid;
- g) elukestva õppe mis tahes küljega seotud juhendamise-, nõustamise- ja teabeteenuseid pakuvad asutused;
- h) kohalikul, piirkondlikul ja siseriiklikul tasandil kutsehariduses ja -koolitusega seotud süsteemide ja põhimõtete eest vastutavad isikud ja asutused;
- i) elukestva õppe küsimustega seotud uurimiskeskused ja asutused;
- j) kõrgkoolid;
- k) mittetulundusorganisatsioonid, vabaihendused, valitsusvälised organisatsioonid.

*Artikkel 25***Leonardo da Vinci programmi eesmärgid**

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärkidele on Leonardo da Vinci programmil järgmised erieesmärgid:
 - a) toetada koolituses ja täiendõppes osalejaid teadmiste, oskuste ja kvalifikatsioonide omandamisel ja kasutamisel, et edendada isiklikku arengut, tööalast konkurentsivõimet ja Euroopa tööturul osalemist;
 - b) toetada kutsehariduses ja -koolitusega seotud süsteemide, asutuste ja tavade kvaliteedi ja innovatiivsuse parandamist;
 - c) suurendada kutsehariduses ja -koolituse ning liikuvuse ligitõmbavust ettevõtjatele ja üksikisikutele ja hõlbustada töötavate praktikantide liikumist.
2. Leonardo da Vinci programmi tegevuseesmärgid on järgmised:

▼B

- a) parandada kutsekoolituse algõppe ja jätkuõppega seotud inimeste liikuvuse kvaliteeti ja suurendada selle mahtu kogu Euroopas, et seeläbi suurendada ettevõtjatesse praktikale suunatute hulka elukestva õppe programmi lõpuks vähemalt 80 000 inimeseni aastas;
- b) parandada koolitusvõimalusi pakkuvate asutuste ja organisatsioonide, ettevõtjate, tööturu osapoolte ja teiste asjakohaste asutuste vahelise koostöö kvaliteeti ja suurendada selle mahtu kogu Euroopas;
- c) hõlbustada kutsehariduses ja -koolituses (v.a kolmanda tasandi koolitus) innovatiivsete tavade arengut ning nende tavade ülevõtmist, sealhulgas ülevõtmist ühest osalevast riigist teistesse;
- d) parandada kvalifikatsioonide ja pädevuste, sealhulgas mitteformaalse ja vabas vormis õppe käigus omandatud kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvust ning tunnustamist;
- e) ergutada elavate võõrkeelte õppimist;
- f) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut.

*Artikkel 26***Leonardo da Vinci programmi tegevused**

1. Leonardo da Vinci programmiga võib toetada järgmisi tegevusi.
 - a) Artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üksikisikute liikuvus. Nimetatud liikuvust korraldades või selle korraldamist toetades võetakse vajalikud ettevalmistavad meetmed, sealhulgas keelealane ettevalmistus, ning kantakse hoolt, et liikuvuses osalejatele oleks tagatud nõuetekohane järelevalve ja toetus. Selline liikuvus võib hõlmata järgmist:
 - i) riikidevahelist ettevõtjatesse või koolitusasutustesse praktikale suunamist;
 - ii) praktikale suunamist ja vahetusi, mis on suunatud koolitajate ja nõustajatele ning koolitusasutuste ning ettevõtjatesiseste koolituskavade ja kutsenõustamise eest vastutavate isikute erialase enesetäiendamisele.
 - b) Artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud partnerlus, mis keskendub osalevatele organisatsioonidele ühist huvi pakkuvatele küsimustele.
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis c osutatud mitmepoolsed projektid, eelkõige need, mille eesmärgiks on koolitussüsteemide parandamine keskendudes innovatsiooni ülekandmisele, mille hulka kuulub erinevates kontekstides välja töötatud innovatiivsete toodete ja protsesside keeleline, kultuuriline ja õiguslik kohandamine siseriiklikele vajadustele.
 - d) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mille eesmärgiks on koolitussüsteemide parandamine, keskendudes innovatsiooni ning heade tavade arendamisele.
 - e) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud ekspertide ja organisatsioonide temaatilised võrgustikud, mis tegelevad kutsehariduses ja -koolituse eriküsimustega.
 - f) Muud artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud Leonardo da Vinci programmi eesmärkide edendamisele suunatud algatused ("kaasnevad meetmed").
2. Nimetatud tegevuste rakenduslikud üksikasjad otsustatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud korraga.

Artikkel 27

Leonardo da Vinci programmile eraldatud summa

Vähemalt 60 % Leonardo da Vinci programmile eraldatud summast kasutatakse vastavalt artikli 26 lõike 1 punktidele a ja b liikuvuse ja partnerluste toetamiseks.

IV PEATÜKK

Grundtvigi programm

Artikkel 28

Grundtvigi programmis osalejad

Elukestva õppe programmi raames on Grundtvigi programmi sihtgrupid:

- a) täiskasvanuhariduse raames õppijad;
- b) täiskasvanuhariduses õppimisvõimalusi pakkuvad asutused või organisatsioonid;
- c) nimetatud asutuste või organisatsioonide koolitajad ja muu personal;
- d) täiskasvanuhariduses tegevate töötajate esma- või täienduskoolitusega seotud asutused;
- e) ühendused ja nende täiskasvanuharidusega seotud esindajad, sealhulgas õppijate ja koolitajate ühendused;
- f) elukestva õppe mis tahes küljega seotud juhendamise-, nõustamise- ja teabeteenuseid pakkuvad asutused;
- g) kohalikul, piirkondlikul ja siseriiklikul tasandil täiskasvanuhariduse mis tahes küljega seotud süsteemide ja põhimõtete eest vastutavad isikud ja asutused;
- h) elukestva õppe küsimustega tegelevad uurimiskeskused ja asutused;
- i) ettevõtjad;
- j) mittetulundusorganisatsioonid, vabäühendused, valitsusvälised organisatsioonid;
- k) kõrgkoolid.

Artikkel 29

Grundtvigi programmi eesmärgid

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärkidele on Grundtvigi programmil järgmised erieesmärgid:

- a) reageerida Euroopa vananevast elanikkonnast tulenevatele haridusala- lastele väljakutsetele;
 - b) pakkuda täiskasvanutele võimalusi teadmiste ja pädevuse täiendamiseks.
2. Grundtvigi programmi tegevuseesmärgid on järgmised:
- a) parandada täiskasvanuhariduses osalevate inimeste liikuvuse kvaliteeti ja kättesaadavust ja suurendada selle mahtu kogu Euroopas, et seeläbi toetada vähemalt 7 000 isiku liikuvust 2013. aastaks;
 - b) parandada täiskasvanuharidusega seotud organisatsioonide koostöö kvaliteeti ja suurendada selle mahtu kogu Euroopas;
 - c) pakkuda riskirühmadele ja sotsiaalselt tõrjututele, eelkõige eakatele inimestele ja neile, kellel on jäänud haridustee pooleli põhikvalifi-

▼B

- katsioone omandamata, alternatiivseid võimalusi täiskasvanuhariduses osalemiseks;
- d) hõlbustada täiskasvanuhariduses innovatiivsete tavade arengut ning nende tavade ülekandmist, sealhulgas ülekandmist ühest osalevast riigist teistesse;
 - e) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innovatiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut;
 - f) parandada pedagoogilist lähenemist ja täiskasvanuhariduses tegutsevate organisatsioonide juhtimist.

*Artikkel 30***Grundtvigi programmi tegevused**

1. Grundtvigi programmiga võib toetada järgmisi tegevusi.
 - a) Artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üksikisikute liikuvus. Nimetatud liikuvust korraldades või selle korraldamist toetades võetakse vajalikud ettevalmistavad meetmed ning kantakse hoolt, et liikuvuses osalejatele oleks tagatud nõuetekohane järelevalve ja toetus. Selline liikuvus võib tähendada külastusi, praktikat ning formaalses või mitteformaalses täiskasvanuhariduses osalejate vahetusi, sealhulgas täiskasvanuharidusega seotud personali koolitust ja tööalast enesetäiendamist, eelkõige koostöös partnerluste ja projektidega.
 - b) Artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud partnerlused ("Grundtvigi õpikoostöö"), mis keskenduvad osalevatele organisatsioonidele ühist huvi pakkuvatele küsimustele.
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mis on suunatud täiskasvanuhariduse süsteemide parandamisele innovatsiooni ja heade tavade arendamise ning ülevõtmise teel.
 - d) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud ekspertide ja organisatsioonide temaatilised võrgustikud ("Grundtvigi võrgustikud"), mis on seotud eelkõige järgmisega:
 - i) täiskasvanuhariduse arendamine teadusharus, ainevaldkonnas või juhtimisaspektis, millega sellised võrgustikud on seotud;
 - ii) asjakohaste heade tavade ja innovatsiooni määratlemine, täiustamine ja levitamine;
 - iii) teiste loodud projektide ja partnerluste sisu toetamine ning selliste projektide ja partnerluste vahelise interaktiivsuse hõlbustamine;
 - iv) vajaduste analüüsi ja kvaliteedi tagamise arengu soodustamine täiskasvanuhariduses.
 - e) Artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud muud Grundtvigi programmi eesmärkide edendamisele suunatud algatused ("kaasnevad meetmed").
2. Nimetatud tegevuste rakenduslikud üksikasjad otsustatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud korraga.

*Artikkel 31***Grundtvigi programmile eraldatud summa**

Vähemalt 55 % Grundtvigi programmile eraldatud summast kasutatakse vastavalt artikli 30 lõike 1 punktidele a ja b liikuvuse ja partnerluste toetamiseks.

V PEATÜKK

Horisontaalne programm

Artikkel 32

Horisontaalsete programmide eesmärgid

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärki-
dele on horisontaalsel programmil järgmised eesmärgid:
 - a) edendada Euroopa koostööd kaht või enamalt valdkondlikku allpro-
grammi hõlmavas valdkonnas;
 - b) edendada liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemide kvaliteeti ja
läbipaistvust.
2. Horisontaalse programmi tegevuseesmärgid on järgmised:
 - a) toetada elukestva õppe põhimõtete arendamist ja selle valdkonna
koostööd Euroopa tasandil, eelkõige Lissaboni protsessi ja töökava
“Haridus ja koolitus 2010” ning samuti Bologna ja Kopenhaageni
protsesside ning neile järgnevate protsesside kontekstis;
 - b) tagada, et saadaval on piisav hulk võrreldavaid andmeid, statistikat
ja analüüse, mis toetavad elukestva õppimise põhimõtete arengut,
ning teostada järelevalvet elukestva õppimise eesmärkide saavuta-
mise üle ja määratleda erilist tähelepanu vajavad valdkonnad;
 - c) edendada keeleõpet ja toetada keelelist mitmekesisust liikmesrii-
kides;
 - d) toetada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhineva(te) innova-
tiivse(te) sisu, teenuste, pedagoogika ja tavade arengut;
 - e) tagada elukestva õppe programmi tulemuste asjakohane tunnusta-
mine, demonstreerimine ja laiaulatuslik rakendamine.

Artikkel 33

Horisontaalsete programmide tegevused

1. Artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud põhitegevuse (poliitikaalane
koostöö ja innovatsioon elukestvas õppes) alusel võib toetada järgmisi
tegevusi:
 - a) artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud üksikisikute liikuvus, sealhulgas
siseriiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste määratud eksper-
tide ja ametnike, haridus- ja koolitusasutuste ning nõustamis- ja
omandatud kogemuste tunnustamise eest vastutavate teenistuste
direktorite ja tööturu osapoolte õppekülastused;
 - b) artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed koostööprojektid,
mille eesmärk on ühenduse tasandil välja töötatud poliitiliste ette-
panekute ning elukestvas õppes kasutatava innovatsiooni ettevalmis-
tamine ja katsetamine.
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed võrgustikud,
millesse kuuluvad poliitikaküsimustes koostööd tegevad eksperdid
ja/või institutsioonid. Nimetatud võrgustikud võivad hõlmata:
 - i) temaatilisi võrgustikke, milles käsitletakse elukestva õppe sisu
või elukestva õppe metoodika ja põhimõtetega seotud küsimusi.
Nimetatud võrgustikud võivad jälgida, vahetada, kindlaks teha
ja analüüsida häid tavasid ja innovatsiooni ning teha ettepane-
kuid selliste tavade edukamaks ja laialdasemaks kasutamiseks
liikmesriikides;
 - ii) elukestva õppe strateegilisi küsimusi käsitlevaid foorumeid.

▼B

- d) Artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud elukestva õppe põhimõtete ja süsteemide jälgimine ja analüüsimine, mis võib hõlmata:
- i) teadustöid ja võrdlevaid uurimusi;
 - ii) näitajate ja statistiliste uuringute arendamist, sealhulgas elukestva õppe valdkonnas koostöös Eurostatiga tehtava töö toetamist;
 - iii) Eurydice võrgustiku toimimise toetamist ja komisjoni loodud Eurydice Euroopa üksuse rahastamist.
- e) Artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud tegevus, mille eesmärk on toetada kvalifikatsioonide ja pädevuste, sealhulgas mitteformaalse või vabas vormis õppimise käigus omandatud kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvust ja tunnustamist, õppe-eesmärkidel liikuvuses osalemise kohta teabe andmist ja juhendamist ning kvaliteedi tagamiseks tehtavat koostööd; nimetatud tegevus võib hõlmata järgmist:
- i) organisatsioonide võrgustikud, mis hõlbustavad liikuvust ja tunnustamist, näiteks Euroguidance ning diplomite ja akadeemilise tunnustamise siseriiklikud infokeskused (NARIC);
 - ii) toetus riikidevahelistele veebipõhistele teenustele, nt Ploteus;
 - iii) otsusega nr 2241/2004/EÜ kooskõlas oleva Europassi algatuse raames toimuv tegevus.
- f) Artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud muud algatused (“kaasnevad meetmed”), sealhulgas rühmaõpe, mis on suunatud artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud põhitegevuse eesmärkide edendamisele.
2. Artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud keeleõppega seotud põhitegevuse raames võib toetada järgmisi tegevusi, mis on mõeldud rahuldama õpetamise ja õppimise vajadusi rohkem kui ühe allprogrammi valdkonnas.
- a) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mille eesmärk on muu hulgas:
- i) uute keeleõppematerjalide, sealhulgas Interneti teel toimuvate kursuste ja keeleoskuse hindamisel kasutatavate vahendite arendamine;
 - ii) keeleõpetajate, koolitajate ja teiste töötajate koolituseks vajalike vahendite ja kursuste arendamine.
- b) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed võrgustikud keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse valdkonnas.
- c) Artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud muud algatused kooskõlas elukestva õppe programmi eesmärkidega, sealhulgas õppijate jaoks keeleõppe ligitõmbavamaks muutmise massimeedia ja/või turustamise, teavitustegevuse ja teabekampaaniate ning konverentside, uurimuste ja statistiliste näitajate arendamise abil keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse valdkonnas.
3. Artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia põhitegevuse raames võib toetada järgmisi tegevusi, mis on mõeldud rahuldama õpetamise ja õppimise vajadusi rohkem kui ühe allprogrammi piires:
- a) artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mis on suunatud innovatiivsete meetodite, sisu, teenuste ja keskkondade arendamisele ja levitamisele, kui see on asjakohane;
- b) artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed võrgustikud, mis on suunatud teadmiste, kogemuste ja heade tavade jagamisele ja vahetamisele;
- c) artikli 5 lõike 1 punktis f kirjeldatud muud elukestva õppe põhimõtete ja tavade parandamiseks ettenähtud tegevused, mis võivad sisaldada mehhanisme hindamiseks, jälgimiseks, võrdlusuuringute tege-

▼B

miseks, kvaliteedi parandamiseks ning tehnoloogia- ja pedagoogika-suundumuste analüüsimiseks.

4. Artikli 3 lõike 2 punktis d osutatud levitamise põhitegevuse alusel võib toetada järgmisi tegevusi.
 - a) Artikli 5 lõike 1 punktis d osutatud ühepoolsed ja siseriiklikud projektid.
 - b) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid, mille eesmärgiks on muu hulgas:
 - i) toetada innovatiivsete toodete ja protsesside kasutamist ja elluviimist;
 - ii) edendada koostööd sama valdkonna projektide vahel;
 - iii) arendada häid tavasid levitamisviiside osas.
 - c) Artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud viitematerjali koostamine, mis võib hõlmata asjakohaste statistiliste andmete kogumist ning uurimusi levitamise, tulemuste kasutamise ja heade tavade vahetamise kohta.

*VI PEATÜKK**Jean Monnet' programm**Artikkel 34***Jean Monnet' programmis osalejad**

Elukestva õppe programmi raames on Jean Monnet' programmi sihtgrupid:

- a) Euroopa integratsiooniga tegelevad üliõpilased ja teadlased mis tahes kõrghariduse vormis nii ühenduses kui väljaspool ühendust;
- b) oma kodumaal tunnustatud kõrgkoolid nii ühenduses kui väljaspool ühendust;
- c) selliste asutuste õpetajad ja muud töötajad;
- d) ühendused ja nende hariduse ja koolitusega seotud esindajad nii ühenduses kui väljaspool ühendust;
- e) kohalikul, piirkondlikul ja siseriiklikul tasandil hariduse ja koolituse organiseerimise ja pakkumise eest vastutavad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud asutused;
- f) Euroopa integratsiooni küsimustega tegelevad uurimiskeskused ja asutused nii ühenduses kui väljaspool ühendust.

*Artikkel 35***Jean Monnet' programmi eesmärgid**

1. Lisaks artiklis 1 määratletud elukestva õppe programmi eesmärkidele on Jean Monnet' programmil järgmised erieesmärgid:
 - a) edendada õpetamis-, uurimis- ja analüüsitegevust Euroopa integratsiooni käsitleva uurimistöõ valdkonnas;
 - b) toetada asutusi ja ühendusi, kes tegelevad Euroopa integratsiooniga seotud küsimustega ning hariduse ja koolitusega Euroopa perspektiivis.
2. Jean Monnet' programmi tegevuseesmärgid on järgmised:

▼B

- a) edendada kõrgkoolides Euroopa integratsiooni käsitlevat õppe- ja uurimistööd ning asjakohast analüüsi nii ühenduses kui väljaspool ühendust;
- b) suurendada akadeemilise personali ja Euroopa kodanike üldist teadlikkust Euroopa integratsioonist ja nende vastavaid teadmisi;
- c) toetada peamisi Euroopa institutsioone, mis tegelevad Euroopa integratsiooni küsimustega;
- d) toetada haridus- ja koolitusvaldkonnas tegutsevaid kõrgetasemelisi Euroopa asutusi ja ühendusi.

*Artikkel 36***Jean Monnet' programmi tegevused**

1. Artikli 3 lõike 3 punktis a osutatud põhitegevuse alusel võib toetada järgmisi tegevusi.

- a) Artikli 5 lõike 1 punktis d osutatud ühepoolsed ja siseriiklikud projektid, mis võivad hõlmata:
 - i) Jean Monnet' õppetoole, pädevuskeskusi ja õpetamismooduleid;
 - ii) Euroopa integratsioonile spetsialiseerunud professorite, muude õppejõudude ja uurijate ühendusi;
 - iii) toetust Euroopa integratsiooni uurimisele spetsialiseerunud noortele uurijatele;
 - iv) ühendusega seotud teabe- ja uurimistegevust eesmärgiga edendada Euroopa integratsiooniprotsessiga seotud arutelu, analüüsi ja teadmisi.

- b) Artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid ja võrgustikud, mis võivad hõlmata toetust mitmepoolsete uurimisgruppide rajamisele Euroopa integratsiooni valdkonnas.

2. Artikli 5 lõike 1 punktis g osutatud tegevustoetusi võib artikli 3 lõike 3 punktis b osutatud põhitegevuse alusel anda teatud tegevus- ja halduskulude katmiseks järgmistele Euroopa huvide eest seisvatele institutsioonidele:

- a) Euroopa Kolledž (Brugge ja Natolini ülikoolilinnakud);
- b) Euroopa Instituut, Firenze;
- c) Euroopa Avaliku Halduse Instituut, Maastricht;
- d) Euroopa Õigusakadeemia, Trier;
- e) Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur, Middelfart;
- f) Euroopa Koolituse Rahvusvaheline Keskus (CIFE), Nice.

3. Artikli 3 lõike 3 punktis c osutatud põhitegevuse alusel võib anda artikli 5 lõike 1 punktis g osutatud tegevustoetusi haridus- ja koolitusvaldkonnas tegutsevate Euroopa institutsioonide või ühenduste teatud tegevus- ja halduskulude katmiseks.

4. Toetused võivad olla iga-aastased või komisjoniga sõlmitud partnerluslepingute raames korduvalt määratavad.

*Artikkel 37***Jean Monnet' programmile eraldatavad summa**

Vähemalt 16 % Jean Monnet' programmile eraldatud summast kasutatakse artikli 3 lõike 3 punktis a nimetatud põhitegevuse toetamiseks, vähemalt 65 % kasutatakse artikli 3 lõike 3 punktis b nimetatud põhi-

▼B

tegevuse toetamiseks ja vähemalt 19 % kasutatakse artikli 3 lõike 3 punktis c nimetatud põhitegevuse toetamiseks.

III JAOTIS

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 38***Üleminekusäte**

1. Otsuste 1999/382/EÜ, nr 253/2000/EÜ, nr 2318/2003/EÜ, nr 791/2004/EÜ või nr 2241/2004/EÜ alusel 31. detsembril 2006 või enne seda algatatud tegevusi hallatakse vastavalt nende otsuste sätetele; erandina asendatakse nende otsustega loodud komiteed käesoleva otsuse artikli 10 kohaselt loodud komiteega.

2. Määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 18 sätestatu alusel võib kasutada elukestva õppe programmi tarbeks assigneeringuid, mis tulenevad ebaõigesti makstud summade tagasimaksmisest vastavalt otsustele 1999/382/EÜ, nr 253/2000/EÜ, nr 2318/2003/EÜ, nr 791/2004/EÜ ja nr 2241/2004/EÜ.

*Artikkel 39***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

LISA

HALDUS- JA FINANTSSÄTTED

A. Haldussätted

Elukestva õppe programmiga hõlmatud tegevusteks ettepanekute tegemise ja tegevuste valimise menetlused on järgmised.

1. Riikliku büroo menetlus

1.1. Menetlus nr 1

Järgmiseid tegevusi, mille valiku kohta teeb otsuse vastav riiklik büroo, hallatakse riikliku büroo menetluse nr 1 teel:

- a) artikli 5 lõike 1 punktis a osutatud isikute liikuvus elukestva õppe raames;
- b) artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud kahe- ja mitmepoolsed partnerlused;
- c) artikli 5 lõike 1 punktis d osutatud ühepoolsed ja siseriiklikud projektid, kui neid rahastatakse artikli 33 lõike 4 punkti a alusel.

Nende tegevuste raames tehtavad rahalise toetuse taotlused esitatakse vastavatele riiklikele büroodele, mille nimetavad liikmesriigid vastavalt artikli 6 lõike 2 punktile b. Riiklikud bürood teevad valiku ja eraldavad valitud taotlejatele rahalist toetust artikli 9 lõike 1 punkti c kohaselt kehtestatud üldsuunistele. Riiklikud bürood jagavad toetused vastavates liikmesriikides asuvate toetusesaajate vahel. Kõik kahe- või mitmepoolse partnerluse pooled saavad toetust otse oma vastavast riiklikust büroost.

1.2. Menetlus nr 2

Järgmist tegevust, mille valiku kohta teeb otsuse komisjon, kuid millega seotud hindamis- ja lepingumenetlused viivad läbi vastavad riiklikud bürood, hallatakse riikliku büroo menetluse nr 2 teel:

— artikli 5 lõike 1 punktis c viidatud mitmepoolsed projektid.

Selle tegevuse raames tehtavad rahalise toetuse taotlused esitatakse vastavatele riiklikele büroodele, mille nimetab projekti koordinaatoriks olev liikmesriik vastavalt artikli 6 lõike 2 punktile b. Projekti koordinaatoriks oleva liikmesriigi riiklik büroo viib läbi taotluste hindamise ja esitab komisjonile esialgse nimekirja taotlustest, mille võib rahuldada. Komisjon teeb esitatud nimekirja alusel valiku ning seejärel eraldab riiklik büroo valitud taotlejatele rahalist toetust artikli 9 lõike 1 punkti c kohaselt kehtestatud üldsuunistele.

Enne esialgse nimekirja esitamist komisjonile teeb projekti koordineeriva riigi riiklik büroo koostööd kõigi teiste projektis osalevate riikide vastavate büroodega. Riiklikud bürood jaotavad toetused vastavates liikmesriikides asuvatele valitud projektikoordinaatoritele, kes vastutavad raha eraldamise eest projektis osalevatele partneritele.

2. Komisjoni menetlus

Järgmiseid tegevusi, mille puhul esitatakse komisjonile projektitaotlused ja komisjon teeb oma valiku, hallatakse komisjoni menetluse teel:

- a) artikli 5 lõike 1 punktis d osutatud ühepoolsed ja siseriiklikud projektid, välja arvatud artikli 33 lõike 4 punkti a alusel rahastatavad projektid;
- b) artikli 5 lõike 1 punktis e osutatud mitmepoolsed projektid ja -võrgustikud;
- c) artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud elukestva õppe põhimõtete ja süsteemide jälgimine ja analüüsimine, viitematerjalide, sh uurimuste, statistika, analüüside ja näitajate koostamine ning kvalifikatsiooni ja eelnevate õpingute läbipaistvust ja tunnustamist toetav tegevus;
- d) artikli 5 lõike 1 punktis g osutatud tegevustoetused;
- e) artikli 5 lõike 1 punktis h osutatud muud algatused, mis on mõeldud elukestva õppe programmi eesmärkide arendamiseks ("kaasnevad meetmed").

▼B

Nende tegevuste alusel tehtavad rahalise toetuse taotlused esitatakse komisjonile, kes teeb oma valiku ja eraldab valitud taotlejatele rahalist toetust vastavalt artikli 9 lõike 1 punkti c kohaselt kehtestatud üldsunnistele.

B. Finantssätted

Komisjon tagab, et elukestva õppe programmi alusel toetuse saajatele kehtestatud finants- ja haldusnõuded on vastavuses toetuse määraga. Komisjon tagab eelkõige, et üksikisiku liikuvuse ja partnerluste suhtes kehtivad finantseeskirjad ning taotlemise ja aruandlusega seotud nõuded jäävad kasutajasõbralikuks ja piisavalt lihtsaks, et mitte piirata tegevustele ligipääsu vähem soodsas olukorras olevatele üksikisikutele ja nendega töötavatele institutsioonidele või organisatsioonidele. Eelkõige kehtestab komisjon riiklikele büroodele nõuded, mida nad peavad järgima valiku tegemise ja toetuse andmise menetlustes ning samuti lepingute sõlmimise ja maksete/auditi tegemise menetlustes. Nimetatud nõuded peavad arvesse võtma eraldatava toetuse suurust; alla 25 000 euro suuruste toetuste puhul kehtestatakse kõikides taotlejate või toetusesaajatega seotud etappides lihtsustatud nõuded. Need nõuded võimaldavad riiklikel büroodel määrata ja piirata toetuse taotlejatelt nõutavat teavet ja väljastada lepinguid pärast toetuse määramist lihtsustatud korras, mis sisaldab vaid järgmiseid elemente:

- lepinguosalised;
- lepingu kestus, mis on sama pikk kui kulutuste tegemiseks ettenähtud periood;
- rahastamise ülemmäär;
- asjaomase tegevuse lühikirjeldus;
- aruandluse ja auditi nõuded.

Need nõuded võimaldavad riiklikel büroodel näha ette, et toetusesaajate poolne kaasrahastamine võib toimuda mitterahaliste sissemaksete kujul. Need sissemaksed peavad olema kontrollitavad, kuid nende suhtes ei ole tingimata vajalik kohaldada finantskontrolli.

1. Riikliku büroo menetluse teel hallatavad tegevused

1.1. Ühenduse vahendid, millega toetatakse rahaliselt riikliku büroo menetluse teel hallatavaid tegevusi kooskõlas käesoleva lisa A-osa punktiga 1.1, jaotatakse liikmesriikide vahel vastavalt järgmistele kriteeriumitele, mille komisjon määrab kindlaks vastavalt artikli 10 lõikele 2 ning mis võivad sisaldada järgmiseid elemente:

- a) igale liikmesriigile eraldatud miinimumsumma, mis määratakse kindlaks kooskõlas asjaomase tegevuse jaoks olemasolevate eelarvevahenditega;
- b) järelejäänud summa jagatakse eri liikmesriikidele järgmistel alustel:
 - i) iga liikmesriigi puhul:
 - õpilaste ja õpetajate koguarv koolihariduses artikli 18 lõike 1 punktides a ja b määratletud Comeniuse programmi kohaste koolide partnerluste ja liikuvusmeetmete puhul,
 - üliõpilaste ja/või vilistlaste koguarv kõrghariduses artikli 22 lõike 1 punkti a alapunktides i ja iv määratletud Erasmuse programmi kohaste üliõpilaste liikuvusmeetmete ja süvendatud programmide puhul,
 - kõrgkoolide õppejõudude koguarv artikli 22 lõike 1 punkti a alapunktides ii ja iii määratletud Erasmuse programmi kohaste õppejõudude ja muu personali liikuvusmeetmete puhul,
 - üldine rahvaarv ja sellega seoses 15–35aastaste elanike arv artikli 26 lõike 1 punktides a, b ja c määratletud Leonardo da Vinci programmi kohaste liikuvus-, partnerlus- ning mitmepoolsete projektide puhul,
 - täiskasvanute koguarv artikli 30 lõike 1 punktides a ja b määratletud Grundtvigi programmi liikuvus- ja partnerlusmeetmete puhul;
 - ii) liikmesriikide vaheline elukalliduse erinevus;

▼B

- iii) liikmesriikide pealinnade vaheline kaugus;
 - iv) iga liikmesriigi nõudluse ja/või osaluse tase vastava tegevuse puhul.
- 1.2. Need arvutamise põhimõtted peaksid olema võimalikult neutraalsed liikmesriikide erinevate haridus- ja koolitussüsteemide suhtes.
 - 1.3. Niiviisi jagatavaid ühenduse vahendeid haldavad artikli 6 lõike 2 punktis b sätestatud riiklikud bürood .
 - 1.4. Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega vajalikud meetmed, et ergutada tasakaalustatud osalemist ühenduse, liikmesriigi ja vajadusel piirkondlikul tasandil ning vajadusel õppeainetes. Nendele meetmetele eraldatud vahendid ei või ületada 5 % iga kõnealuse tegevuse rahastamiseks ettenähtud aastastest eraldistest.
2. Toetusesaajate määramine

Käesoleva otsuse artikli 36 lõikes 2 loetletud institutsioonid nimetatakse elukestva õppe programmi toetuste saajateks kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 168.

NARIC võrgustiku, Eurydice võrgustiku ja Euroguidance võrgustiku siseriiklikud üksused, siseriiklikud eTwinningu tugikeskused ja Europassi siseriiklikud keskused toimivad programmi rakendajana siseriiklikul tasandil kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktiga c ja määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 38.
 3. Toetusesaajad

Vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 114 lõikele 1 võib toetust anda juriidilistele või füüsilistele isikutele. Füüsiliste isikute puhul võib toetust anda stipendiumina.
 4. Kindlasummalised toetused, ühikukulude astmestik ja auhinnad

Määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 181 lõikes 1 ettenähtud kindlasummalisi toetusi ja/või ühikukulude astmestikku võib kasutada artiklis 5 osutatud tegevuste korral.

Kindlasummaline toetus võib olla maksimaalselt 25 000 eurot toetuse kohta. Neid võib ühendada kuni 100 000 euroni ja/või kasutada koos ühikukulude astmestikuga.

Komisjon võib elukestva õppe programmi tegevustele määrata auhindu.
 5. Hanked

Kui kõnealuse programmiga toetatavate tegevuste teostamisel peab toetusesaaja kasutama hankemenetlusi, kohaldatakse määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklis 129 sätestatud madala maksumusega lepingute menetlusi.
 6. Partnerluslepingud

Kui selle programmi meetmeid toetavad partnerlustoetuse raamlepingud vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklile 163, siis võib selliseid partnerlusi valida ja rahastada nelja aasta pikkuseks ajavahemikuks, mille pikendamise kord on lihtne.
 7. Koolitusvõimalusi pakkuvad avalik-õiguslikud asutused või organisatsioonid

Komisjon leiab, et kõikidel liikmesriikide määratletud koolidel ja kõrgkoolidel ning kõikidel koolitusvõimalusi pakkuvatel asutustel ja organisatsioonidel, kes viimase kahe aasta jooksul on avaliku sektori allikatest saanud üle 50 % oma aastatuludest või kelle tegevust kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad, on piisav rahaline, erialane ja haldussuutlikkus ning vajalik finantsstabiilsus, et viia ellu projekte elukestva õppe programmi alusel; neilt ei nõuta selle tõendamiseks lisadokumentide esitamist. Sellised asutused ja organisatsioonid võidakse vabastada auditeerimiskohustusest vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 173 lõikele 4.
 8. Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevad asutused

Kui elukestva õppe programmi alusel antakse tegevustoetusi määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklis 162 määratletud Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevatele asutustele, ei kohaldata nende jaoks tege-

▼B

vustoetuste korduval andmisel määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 113 lõike 2 kohast toetuse suuruse järkjärgulist vähendamist.

9. Taotlejate kutsealane pädevus ja kvalifikatsioon

Komisjon võib kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 176 lõikega 2 otsustada, et teatud toetusesaajate kategooriatel on kavandatava tegevuse või tööprogrammi täitmiseks vajalik kutsealane pädevus ja kvalifikatsioon.

10. Kolmandast riikidest pärit partnerite osalemine

Partnerid kolmandatest riikidest võivad vastavalt artikli 14 lõikele 2 osaleda mitmepoolsetes projektides, võrgustikes või partnerlustes, kui komisjon või asjaomane riiklik büroo peab seda asjakohaseks. Otsus selliste partnerite toetamise kohta tehakse selle alusel, mil määral lisab nende osalemine kõnealuses projektis, võrgustikus või partnerluses tõenäoliselt lisaväärtust Euroopa tasandil.

11. Eraldiste alammäärKäesoleva otsuse artikli 14 kohaselt on valdkondlikele allprogrammidele eraldatavad miinimumsummad seoses kõnealuses artiklis sätestatud finantsraamistikuga järgmised:

Comenius 13 %

Erasmus 40 %

Leonardo da Vinci 25 %

Grundtvig 4 %

12. Riiklikud bürood

Ühenduse rahalist abi antakse liikmesriikide poolt artikli 6 lõike 2 punkti b kohaselt loodud või nimetatud riiklike büroode tegevuse toetamiseks.

Kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 38 lõikega 1 võib käesoleva otsuse artikli 7 lõike 1 alusel elukestva õppe programmis osalevates kolmandates riikides riikliku büroo ülesanded delegeerida avalikke teenuseid osutavatele avalik-õiguslikele asutustele või eraõiguslikele asutustele, mille suhtes kohaldatakse vastava riigi õigust.

Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele hoitakse sertifitseerimis- ja aruandlusnõuded minimaalsel vajalikul tasemel.

13. Tehniline abi

Elukestva õppe programmi finantspakett võib katta ka programmi kohaldamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalike ettevalmistuste, järelevalve, kontrolli, auditi ja hindamisega seotud kulutused. Selliste summadega võib eelkõige rahastada uuringuid, koosolekuid, teavitustegevust, väljaandeid, kulutusi teabe vahetamiseks vajalikele arvutivõrkudele ning mis tahes muid kulutusi, mis on seotud tehnilise või haldusabiga, mida komisjonil võib olla programmi rakendamisel tarvis kasutada.

14. Pettusevastased sätted

Artikli 9 alusel tehtud komisjoni otsustega, nendest tulenevate lepingute ja kokkulepetega ning osalevate kolmandate riikidega sõlmitud lepingutega nähakse eelkõige ette, et komisjon (või selle volitatud esindaja), sealhulgas Euroopa Pettusevastane Amet (OLAF), teostab järelevalvet ja finantskontrolli, ning et kontrollikoda viib läbi auditeid, mis vajadusel tehakse kohapeal. Sellised kontrollid võib viia läbi riiklike büroode ning vajaduse korral toetusesaajate osalemisel.

Abisaaja annab komisjoni kasutusse kõik viimasele maksele järgneva viie aastaga seotud tõendavad dokumendid, sealhulgas auditeeritud raamatupidamisaruande toetuse saamise aastal tehtud kulutuste kohta. Toetusesaaja tagab, et vajadusel tehakse komisjonile kättesaadavaks ka partnerite või liikmete valduses olevad tõendavad dokumendid.

Komisjon võib auditeerida toetusrahade kasutamist kas otse oma ametnike või mõne teise tema valitud kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Auditeid võib läbi viia kogu lepingu kehtivusaajal ja viie aasta jooksul alates lõppmakse tegemisest. Vajaduse korral võib komisjon teha auditi tulemuste põhjal tagastamisotsuse.

▼B

Komisjoni personalil ja komisjoni volitatud kolmandatel isikutel peab olema asjakohane juurdepääsuõigus eelkõige toetusesaaja ametiruumidele ja kogu auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.

Kontrollikojal ja OLAFil on samad õigused nagu komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Peale selle võib komisjon nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest⁽¹⁾ kohaselt viia elukestva õppe programmi alusel läbi kohapealseid kontrolle ja uurimisi.

Käesoleva määruse raames rahastatavate ühenduse tegevuste puhul tähendab eeskirjade eiramine nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta⁽²⁾ artikli 1 lõike 2 tähenduses mis tahes üleastumist ühenduse õiguse sätetest või lepinguliste kohustuste rikkumist, mis tulenevad ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis kahjustab või kahjustaks Euroopa ühenduste üldeelarvet või nende hallatavaid eelarveid põhjendamatute kulutustega.

⁽¹⁾ ELT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽²⁾ ELT L 312, 23.12.1995, lk 1.